AGD í Føroyum

Aliráðstevnan 2019

Kirstin Eliasen

1985

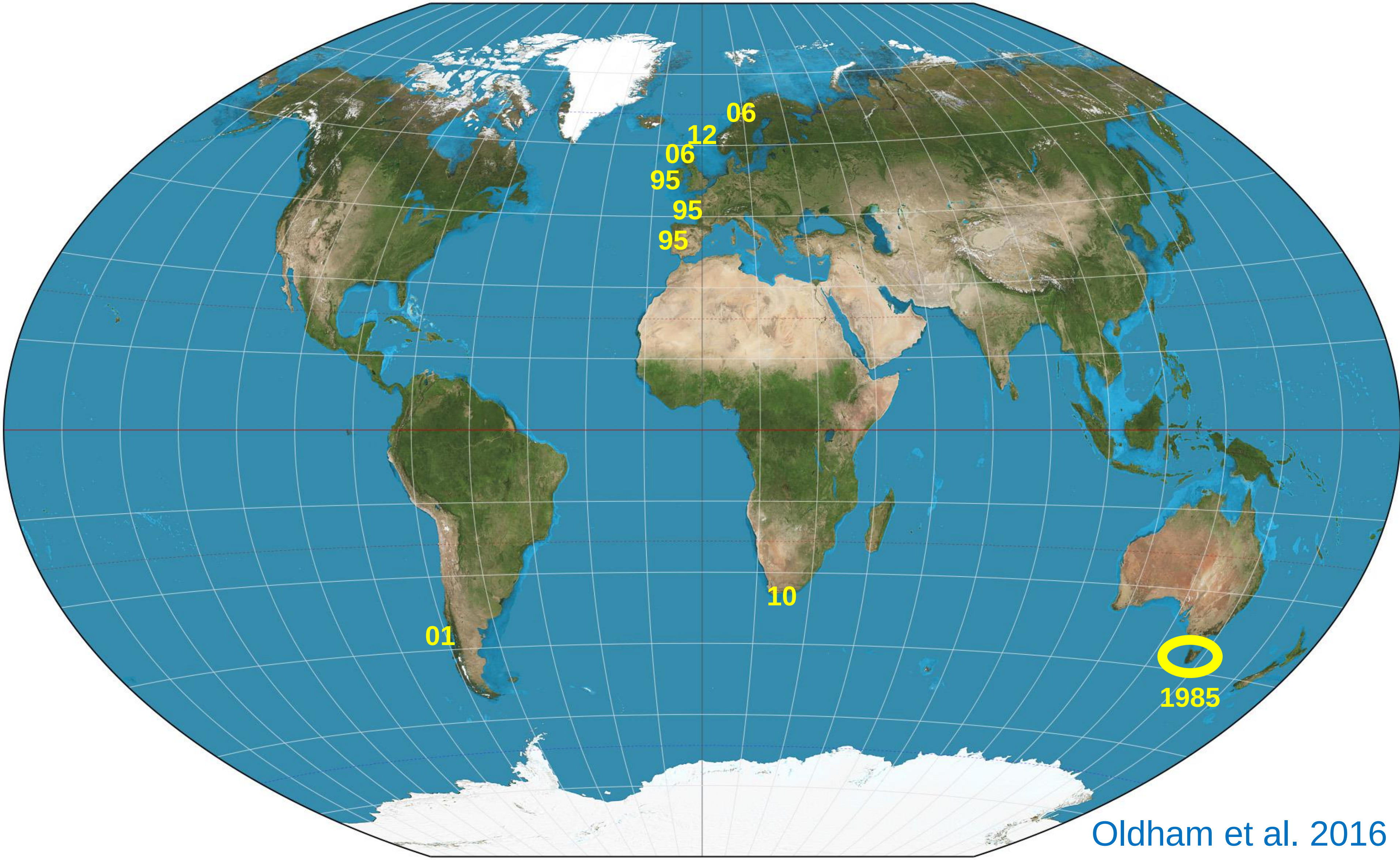

Oldham et al. 2016

2013

Áki Bertholdsen 05.11.2013 (18:36)

Amøba staðfest í fýra alibrúkum

Nú er staðfest, at amøban, við latínska navninum Paramoeba perurans, sum kann elva til fiskasjúkuna AGD, er í fýra alibrúkum í Føroyum.

Nú er staðfest, at amøban, við latínska navninum Paramoeba perurans, sum kann elva til fiskasjúkuna AGD, er í fýra alibrúkum í Føroyum.

Tað sigur Heilsufrøðiliga Starvsstovan.

Tey fýra alibrúkini, Amøban er staðfest, eru tey í Fuglafirði, í Miðvági, í Lambavík og Oyndarfirði.

- Vit kunnu enn ikki siga um amøban hevur elvt til AGD, ella um hon bara er til staðar.

Heilsufrøðiliga Starvsstovan sigur, at dømi eru um, at Paramoeba perurans er til staðar uttan at geva sjúku.

- Fyri at staðfesta um vit hava sjúkuna, eru táknusýni send til kanningar í Noregi.

- Í Fuglafirði og Miðvági vóru tey frammanundan í holt við at slakta fiskin, so her verða alibrúkini tømd fyri fisk.

- Í Lambavík og í Oyndarfirði er fiskurin ikki tøkuklárur. Tó eigur dentur at verða lagdur á, at Amøban, á hesum støðum bert er ávíst í einum sýni av 40.

2018

TEMA
Alivinna

22.12.2018 - 12:44

Sjúka kostar Luna 25 milliónir

Sjúkan AGD, sum hevur rakt alibrúk hjá Luna í Miðvági, kostar væntandi fyritøkuni 25 milliónir krónur, sigur Atli Gregersen, stjóri

Rólant Waag Dam

Dáma 0 Deil

Tak niður

Sambært stjóranum á Luna hevur sjúkan verið í Føroyum í nøkur ár, men at hon skuldi raka so meint júst nú, kom óvæntað á tey.

Fellið er stórt og nú taka tey fiskin og eru farin undir at gera fyribyrgjandi tiltøk.

Í tonsum verður talan helst um eitt felli upp á 500 tons.

Óvanliga heit ár

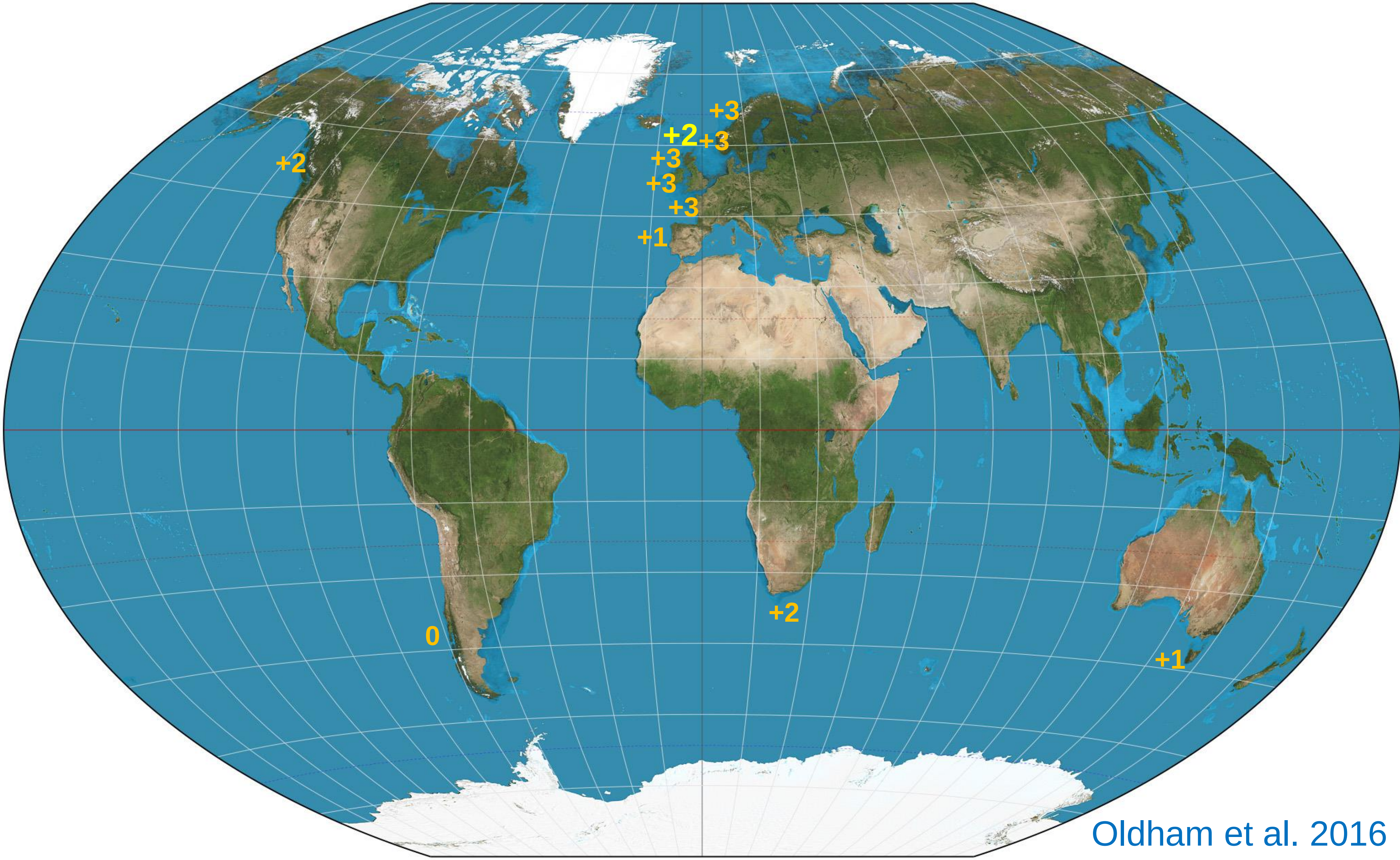

Oldham et al. 2016

AGD (Amoebic Gill Disease)

Neoparamoeba perurans

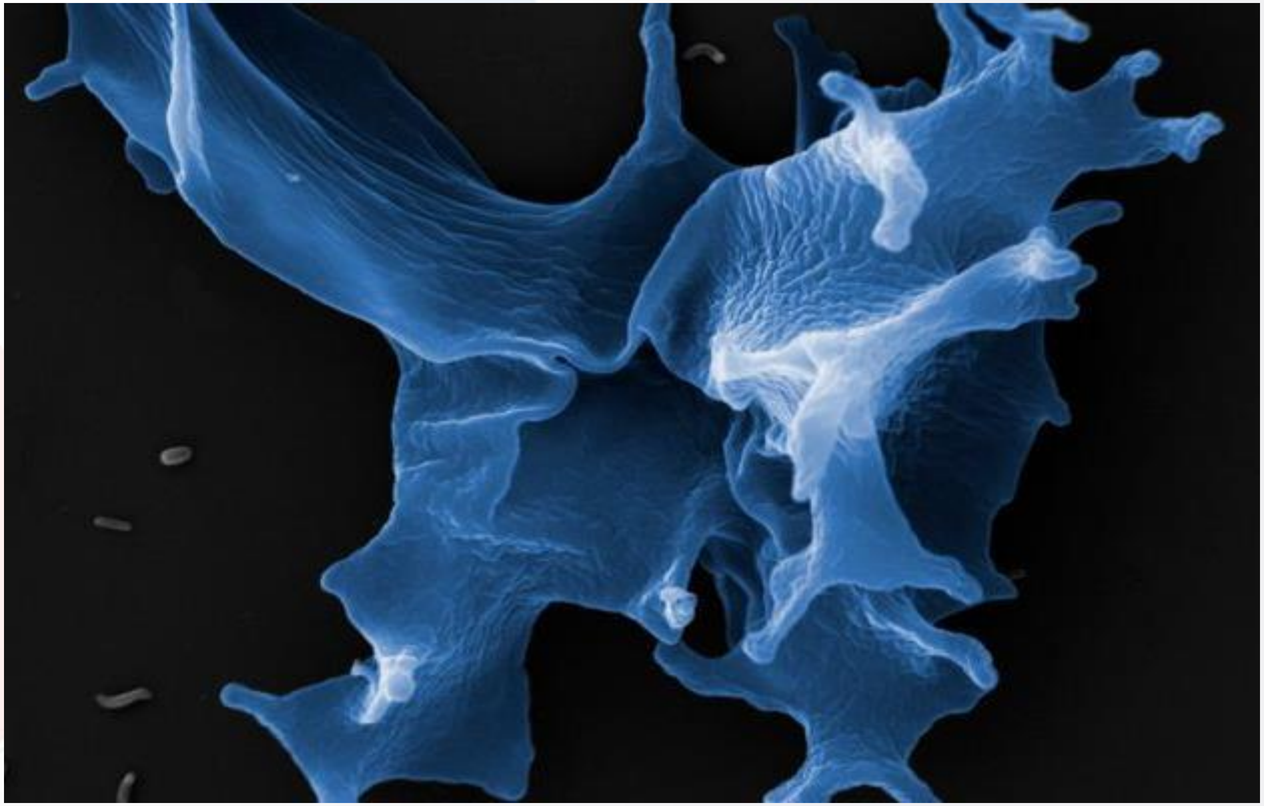

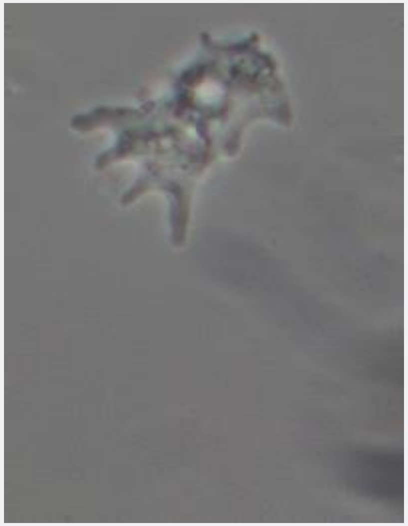

Penar táknur   Sjúkar táknur

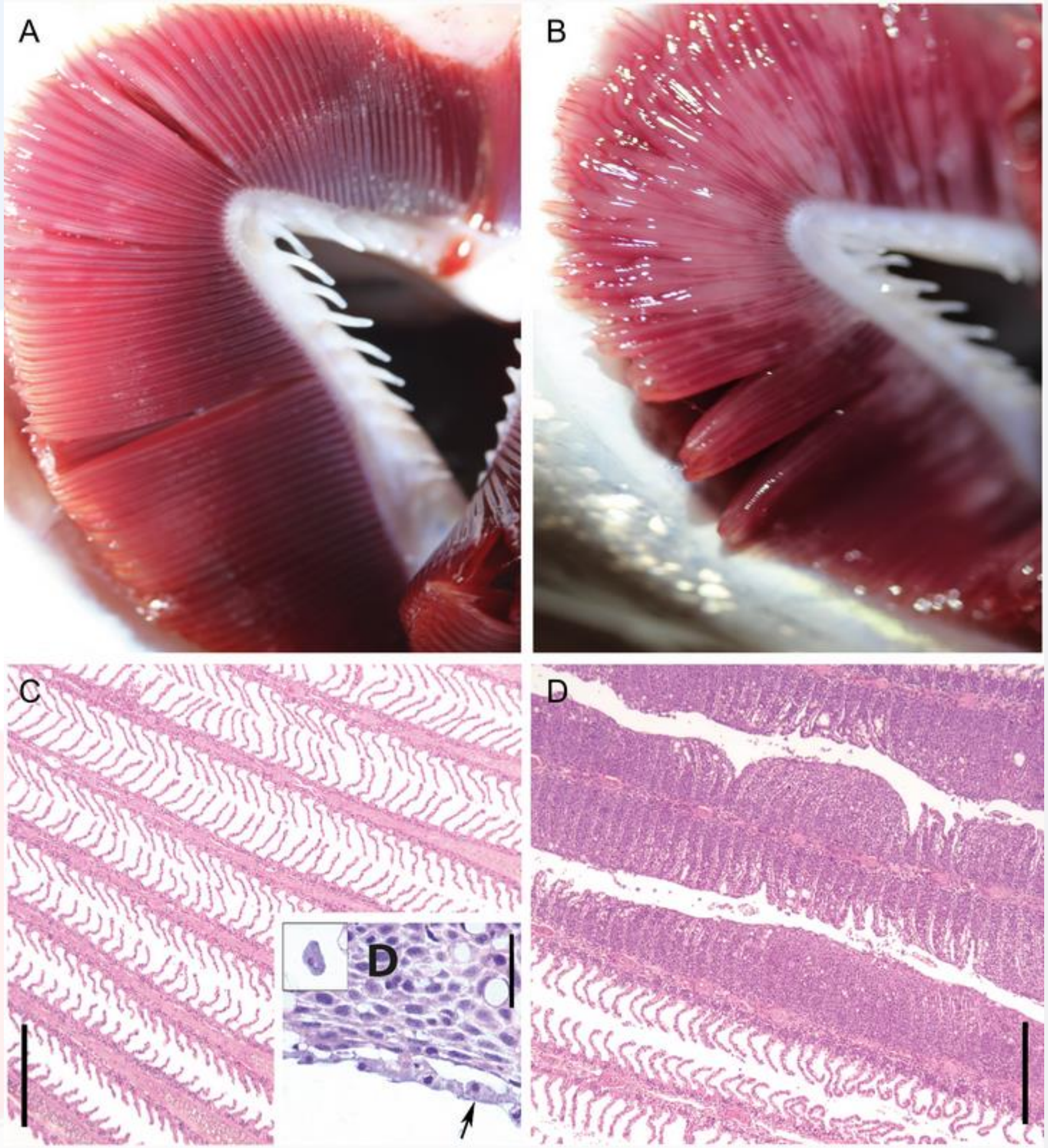

Atburður:

- Verður dølskur
- Missir matarlystin
- Savnast í vatnskorpuni
- Andar títtari

Hvas et *al*. 2017

Eyðmerking av AGD

AGD (Amoebic Gill Disease) eru amøbur (skaploysingar), ið festa seg á táknur, og harvið minka um iltupptøkuna hjá smittaða fiskinum. Hvussu illa fongdar táknurnar á fiskinum eru, kann býtast upp í seks stig (0-5). Har táknur uttan sjónlig tekin um amøbur fáa metingina **stig 0**. **Stig 1** táknur sýna fyrstu tekin um smittuna. Á **stig 2** táknum hava amøburnar veruliga fest seg, og økini eru vorðin størri og fleiri. Á **stig 3** táknum byrja amøburnar at spjaða seg tvørtur um allan táknubogan. Á **stig 4** táknum hava amøburnar spjatt seg um allan táknubogan, og fjala upp til 50% av táknunum. **Stig 5** táknur eru mestsum undir í amøbum. Vanligt er, at fyrstu teknini uppá AGD (stig 1 og 2) eru at finna nær við táknubogafestið. Týdningarmikið er tí at kanna hesi økir væl. Hóast hetta kunnu tað vera aðrir táknubogar, ið fyrst verða verri fongdir (stig 3-5). Hvussu illa fongdar táknurnar eru, verður mett út frá ringast fongda táknuboganum. Reytt doyvingarvatn (blóð), kann vera ábending um AGD.

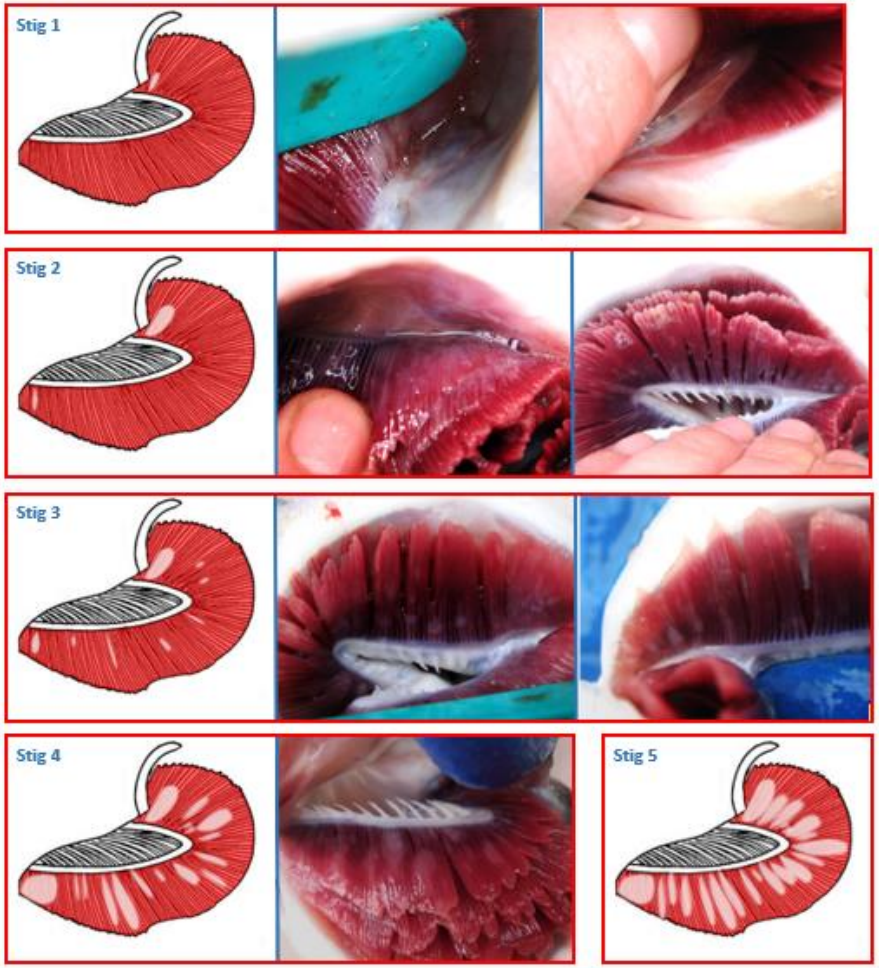

Fiskaaling
Aquaculture Research Station of the Faroes

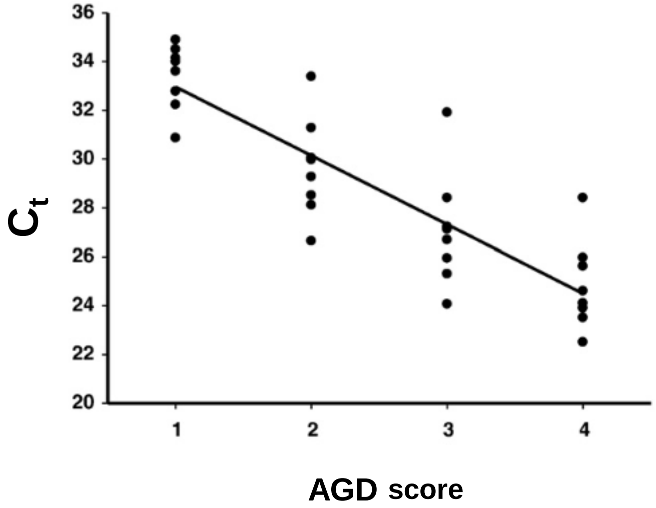

Fig. 3. Relationship between gross gill score as determined by salmon farmers and PCR results for gill swabs.

Bridle et *al*. 2010

Eyðmerking

Stig 1

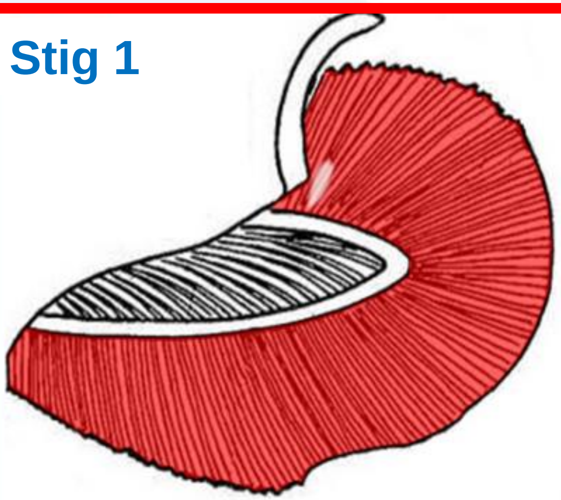

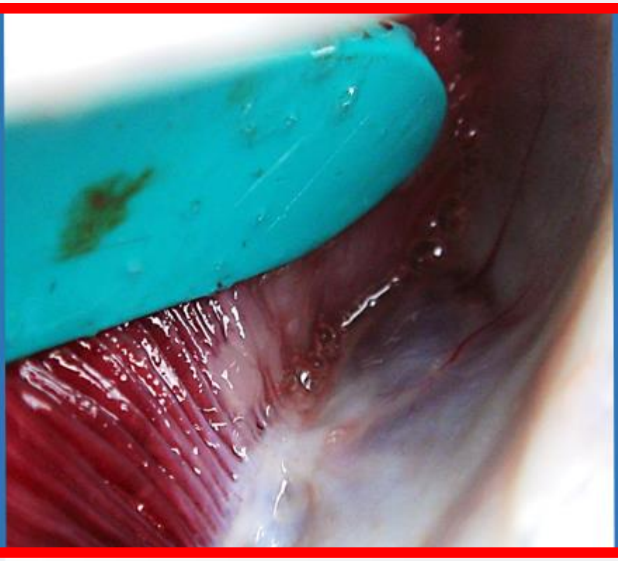

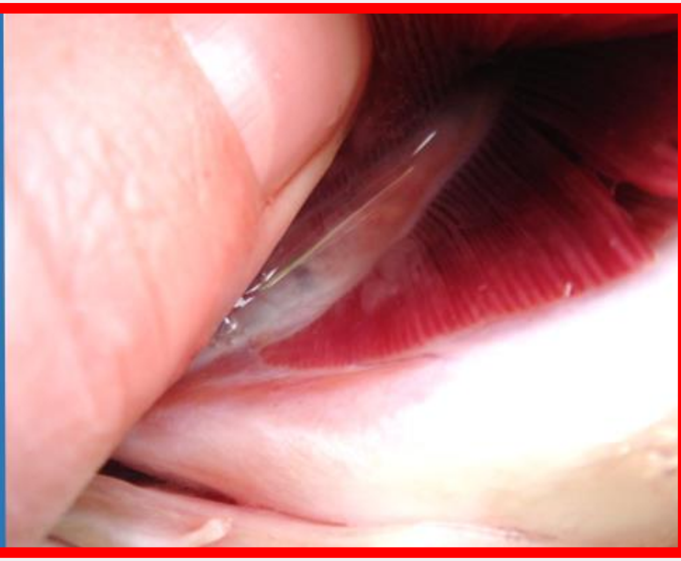

Stig 2

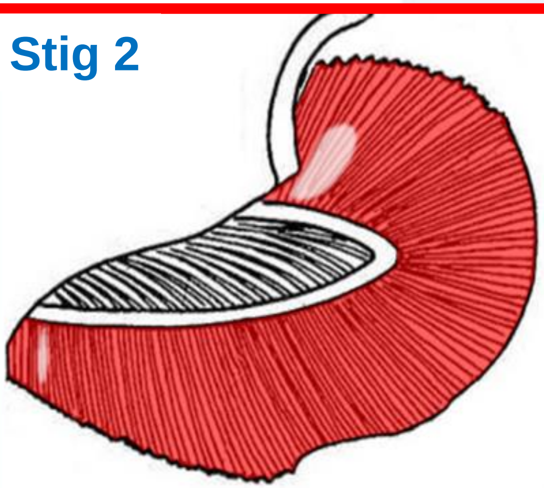

Eyðmerking

Stig 3*

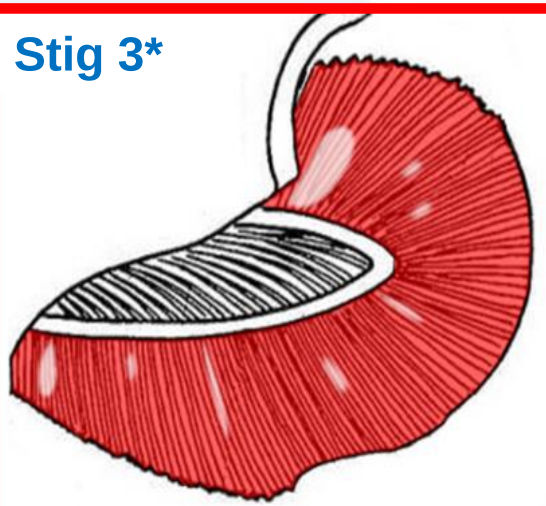

Stig 4*

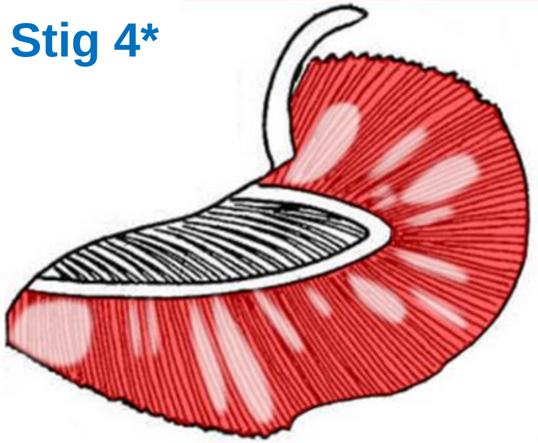

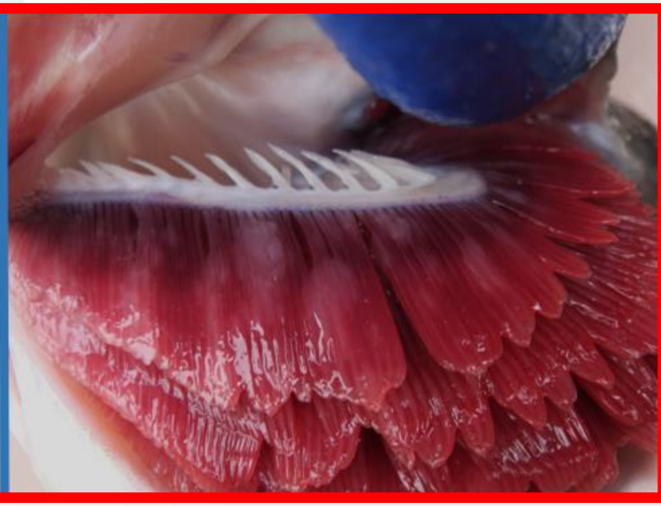

Stig 5*

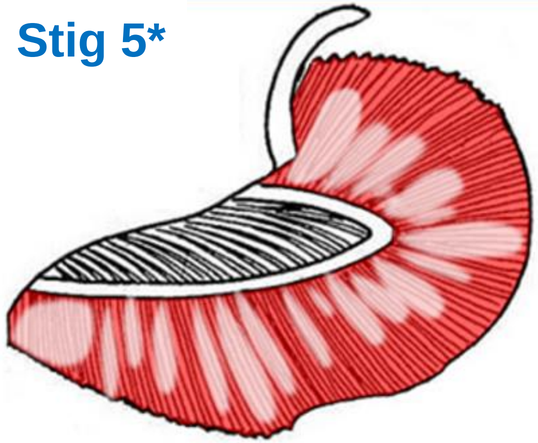

*Verður frámælt at viðgera við H_2O_2

Føroyar

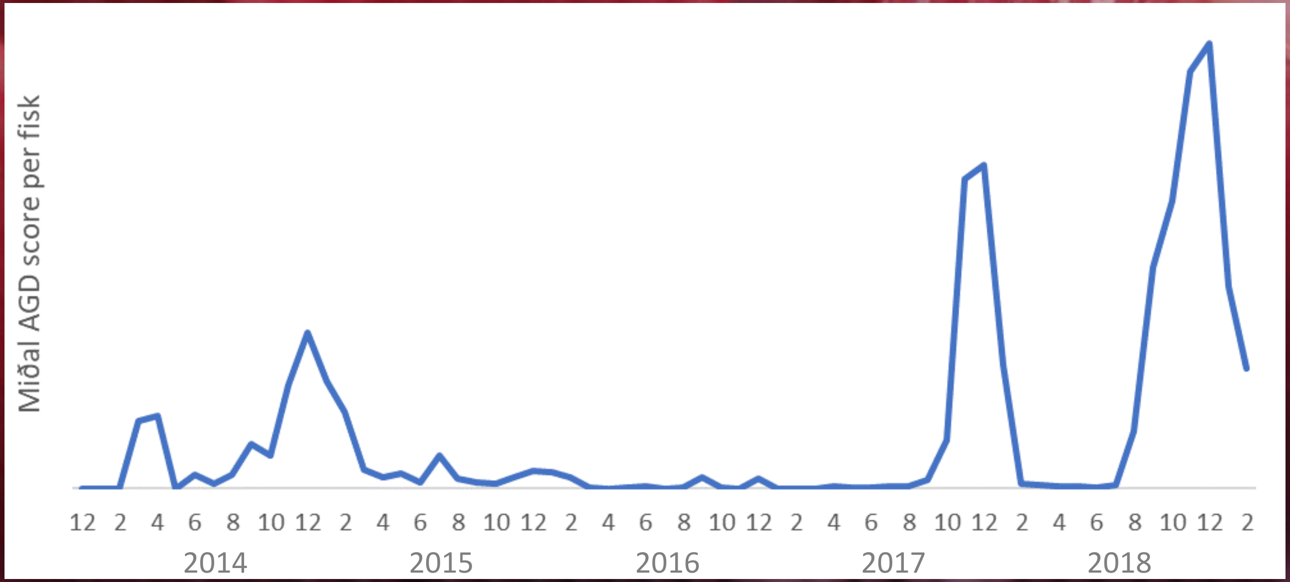
Miðal AGD score per fisk
12 2 4 6 8 10 12 2 4 6 8 10 12 2 4 6 8 10 12 2 4 6 8 10 12 2 4 6 8 10 12 2
2014
2015
2016
2017
2018

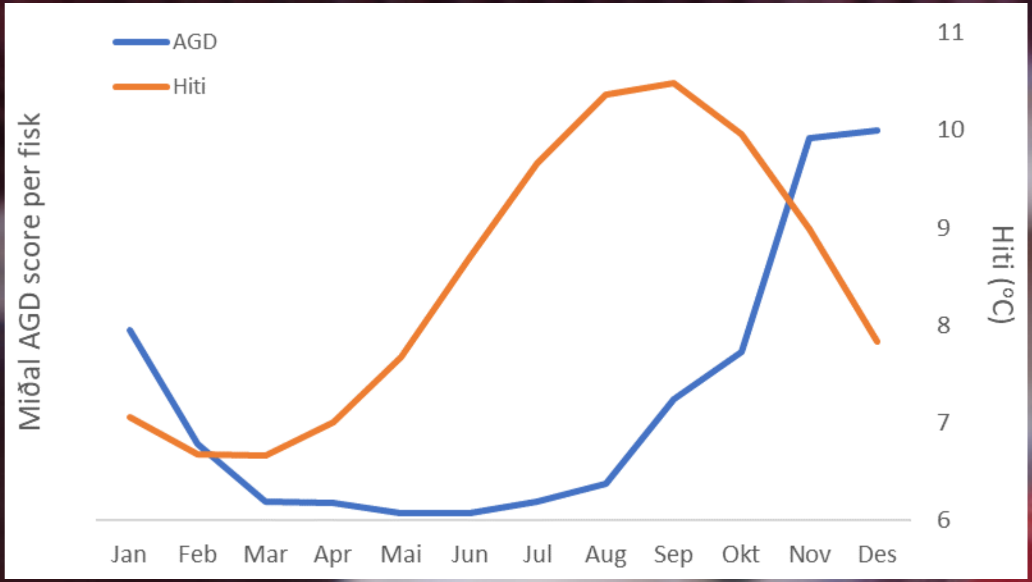
AGD
Hiti
Miðal AGD score per fisk
Hiti (°C)
11
10
9
8
7
6
Jan
Feb
Mar
Apr
Mai
Jun
Jul
Aug
Sep
Okt
Nov
Des

Føroyar

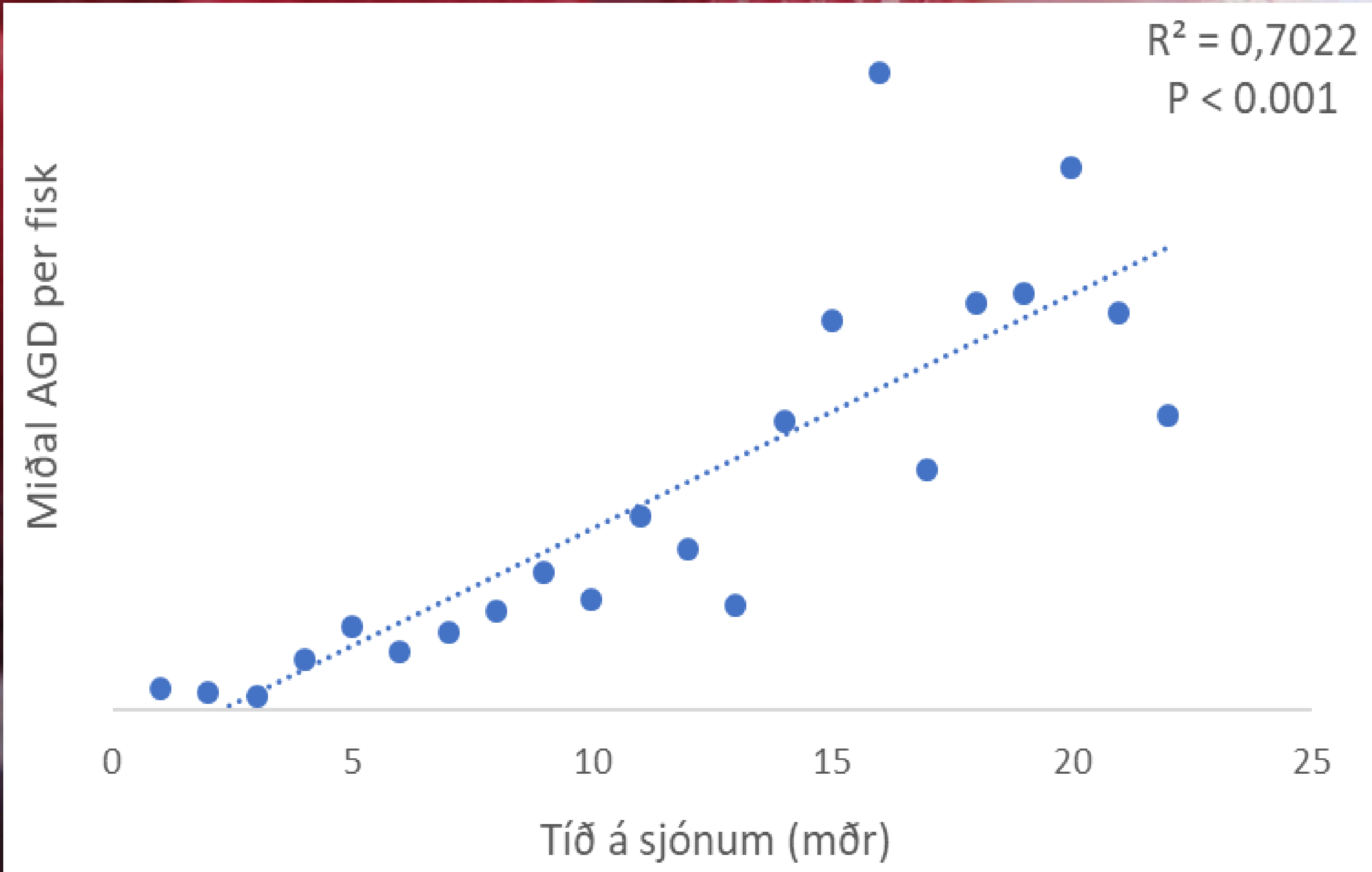

$R^2 = 0,7022$
$P < 0.001$
Miðal AGD per fisk
0
5
10
15
20
25
Tíð á sjónum (mðr)

Fyrivarni

- Fiskatættleiki
- Skifta nót
- Ikki bíða ov leingi áðrenn viðgerð
- Brakklegging

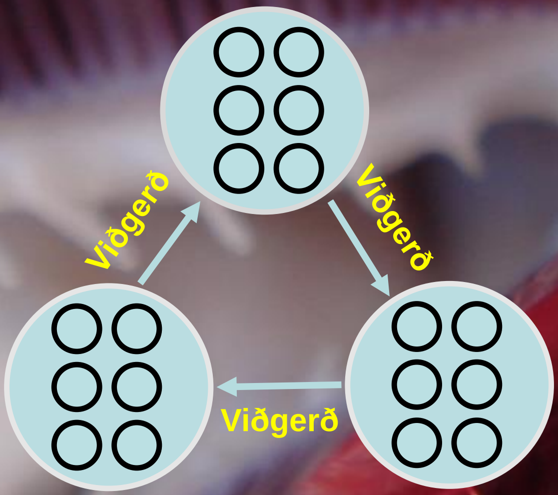

Oldham et al. 2016

Takk fyri at tit lýddu á ☺